మొదటి అనుబంధం

బ్రహ్మసూత్రపాఠః

ప్రథమాధ్యాయస్య ప్రథమః పాదః

ప్రథమాధ్యాయస్య ప్రథమ పాదః సమాప్తః

ప్రథమాధ్యాయస్య ద్వితీయః పాదః

ప్రథమాధ్యాయస్య ద్వితీయః పాదః
సమాప్తః

ప్రథమాధ్యాయస్య తృతీయః పాదః

ప్రథమాధ్యాస్య తృతీయః పాదః
సమాప్తః

ప్రథమాధ్యాస్య చతుర్థః పాదః

ప్రథమాధ్యాయే చతుర్థపాదః సమాప్తః

ద్వితీయాధ్యాయే ప్రథమః పాదః

ద్వితీయాధ్యాయే ప్రథమః పాదః
సమాప్తః

ద్వితీయాధ్యాయే ద్వితీయః పాదః

ఇతరేతరప్రత్యయత్వాదితి చేన్నోత్పత్తి మాత్రనిమిత్తత్వాత్ 19

ఉత్తరోత్పాదే చ పూర్వనిరోధాత్ 20

అసతి ప్రతిజ్ఞోపరోధో యౌగపద్య మన్యథా 21

ప్రతిసంఖ్యాప్రతిసంఖ్యానిరోధాప్రాప్తే రవిచ్ఛేదాత్ 22

ఉభయథా చ దోషాత్ 23

ఆకాశే చావిశేషాత్ 24

అనుస్మృతేశ్చ 25

నాసతో దృష్టత్వాత్ 26

ఉదాసీనానామపి చైవం సిద్ధిః 27

నాభావ ఉపలబ్ధేః 28

వైధర్మ్యాచ్చ న స్వప్నాదివత్ 29

న భావోఽనుపలబ్ధేః 30

క్షణికత్వాచ్చ 31

సర్వథానుపపత్తేశ్చ 32

నైకస్మిన్నసంభవాత్ 33

ఏవం చాత్మాకార్త్స్న్యమ్ 34

న చ పర్యాయాదప్యవిరోధో వికారాదిభ్యః 35

అన్త్యావస్థితేశ్చోభయనిత్యత్వా దవిశేషః 36

పత్యురసామఞ్జస్యాత్ 37

సంబన్ధానుపపత్తేశ్చ 38

అధిష్ఠానానుపపత్తేశ్చ 39

కరణవచ్చేన్న భోగాదిభ్యః 40

అన్తవత్త్వమసర్వజ్ఞతా వా 41

ఉత్పత్త్యసంభవాత్ 42

న చ కర్తుః కరణమ్ 43

విజ్ఞానాదిభావే వా తదప్రతిషేధః 44

విప్రతిషేధాచ్చ 45

ద్వితీయాధ్యాయస్య ద్వితీయపాదః సమాప్తః

ద్వితీయధ్యాస్య తృతీయః పాదః

న వియదశ్రుతేః 1

అస్తి తు 2

గౌణ్యసంభవాత్ 3

శబ్దాచ్చ 4

స్యాచ్చైకస్య బ్రహ్మశబ్దవత్ 5

ప్రతిజ్ఞాహానిరవ్యతిరేకాచ్ఛబ్దేభ్యః 6

యావద్వికారం తు విభాగో లోకవత్ 7

ఏతేన మాతరిశ్వా వ్యాఖ్యాతః 8

అసంభవస్తు సతోఽనుపపత్తేః 9

తేజోఽతస్తథాహ్యాహ 10

ఆపః 11

పృథివ్యధికారరూపశబ్దాన్తరేభ్యః 12

తదభిధ్యానాదేవ తు తల్లిఙ్గాత్సః 13

విపర్యయేణ తు క్రమోఽత ఉపపద్యతే చ 14

అన్తరావిజ్ఞానమనసీ క్రమేణ తల్లిఙ్గాది తి చేన్నావిశేషాత్ 15

గౌణ్యసంభవాత్ 2
తత్ప్రాక్ఛ్రుతేశ్చ 3
తత్పూర్వకత్వాద్వాచః 4
సప్త గతేర్విశేషితత్వాచ్చ 5
హస్తాదయస్తు స్థితేऽతో నైవమ్ 6
అణవశ్చ 7
శ్రేష్ఠశ్చ 8
న వాయుక్రియే పృథగుపదేశాత్ 9
చక్షురాదివత్తత్సహశిష్ట్యాదిభ్యః 10
అకరణత్వాచ్చ న దోషస్తథా హి
దర్శయతి 11
పఞ్చవృత్తిర్మనోవద్వ్యపదిశ్యతే 12
అణుశ్చ 13
జ్యోతిరాద్యధిష్ఠానం తు
తదామననాత్ 14
ప్రాణవతా శబ్దాత్ 15
తస్య చ నిత్యత్వాత్ 16
త ఇన్ద్రియాణి తద్వ్యపదేశాదన్యత్ర
శ్రేష్ఠాత్ 17
భేదశ్రుతేః 18
వైలక్షణ్యాచ్చ 19
సంజ్ఞామూర్తిక్లప్తిస్తు త్రివృత్కుర్వత
-ఉపదేశాత్ 20
మాంసాది భౌమం
యథాశబ్దమితరయోశ్చ 21
వైశేష్యాత్తు తద్వాదస్తద్వాదః 22
ద్వితీయాధ్యాయస్య చతుర్థపాదః
సమాప్తః

తృతీయాధ్యాయస్య ప్రథమః పాదః

తరన్తరప్రతిపత్తౌ రంహతి సంపరిష్వక్తః
ప్రశ్నప్రతిరూపణాభ్యామ్ 1
త్ర్యాత్మకత్వాత్తు భూయస్త్వాత్ 2
ప్రాణగతేశ్చ 3
అగ్న్యాదిగతిశ్రుతేరితి చేన్న
భాక్తత్వాత్ 4
ప్రథమేऽశ్రవణాదితి చేన్న తా ఏవ
హ్యుపపత్తేః 5
అశ్రుతత్వాదితి చేన్నేష్టాదికారిణాం
ప్రతీతేః 6
భాక్తం వానాత్మవిత్త్వాత్తథా హి
దర్శయతి 7
కృతాత్యయేऽనుశయవాన్
దృష్టస్మృతిభ్యాం యథేత
మనేవం చ 8
చరణాదితి చేన్నోపలక్షణార్థేతి
కార్ష్ణాజినిః 9
ఆనర్థక్యమితి చేన్న తదపేక్షత్వాత్ 10
సుకృతదుష్కృతే ఏవేతి తు
బాదరిః 11
అనిష్టాదికారిణామపి చ శ్రుతమ్ 12
సంయమనే త్వనుభూయేతరేషామా
రోహావరోహౌ తద్గతిదర్శనాత్ 13
స్మరన్తి చ 14
అపి చ సప్త 15

తృతీయాధ్యాయే ప్రథమః పాదః
సమాప్తః

తృతీయాధ్యాయే ద్వితీయః పాదః

చేతరేషామనామ్నానాత్ 24

వేధాద్యర్థభేదాత్ 25

హానౌ తూపాయనశబ్దశేషత్వాత్ కుశాచ్ఛన్దస్స్తుత్యుపగానవత్తదుక్తమ్ 26

సాంపరాయే తర్తవ్యాభావత్తథా హ్యన్యే 27

ఛన్దత ఉభయావిరోధాత్ 28

గతేరర్థవత్త్వముభయథా న్యథా హి విరోధః 29

ఉపపన్నస్తల్లక్షణార్థోపలబ్ధేః లౌకికవత్ 30

అనియమః సర్వాసామవిరోధః శబ్దానుమానాభ్యామ్ 31

యావదధికారమవస్థితిరాధికారికాణామ్ 32

అక్షరధియాం త్వవరోధః సామాన్యతద్భావాభ్యా మౌపసదవత్తదుక్తమ్ 33

ఇయదామననాత్ 34

అన్తరాభూతగ్రామవత్స్వాత్మనః 35

అన్యథా భేదానుపపత్తిరితి చేన్నోపదేశాన్తరవత్ 36

వ్యతిహారో విశింషన్తి హీతరవత్ 37

సైవ హి సత్యాదయః 38

కామాదీతరత్ర తత్ర చాయతనాదిభ్యః 39

ఆదరాదలోపః 40

ఉపస్థితేఽతస్తద్వచనాత్ 41

తన్నిర్ధారణానియమస్తద్దృష్టేఃపృథగ్ఘ్యప్రతిబన్ధః ఫలమ్ 42

ప్రదానవదేవ తదుక్తమ్ 43

లిఙ్గభూయస్త్వాత్తద్ధి బలీయస్తదపి 44

పూర్వవికల్పః ప్రకరణాత్ స్యాత్ క్రియామానసవత్ 45

అతిదేశాచ్చ 46

విద్యైవ తు నిర్ధారణాత్ 47

దర్శనాచ్చ 48

శ్రుత్యాదిబలీయస్త్వాచ్చ న బాధః 49

అనుబన్ధాదిభ్యః ప్రజ్ఞాన్తరపృథక్త్వవత్ దృష్టశ్చ తదుక్తమ్ 50

న సామాన్యాదప్యుపలబ్ధేర్మృత్యువన్న హి లోకాపత్తిః 51

పరేణ చ శబ్దస్య తాద్విధ్యం భూయస్త్వాత్త్వనుబన్ధః 52

ఏక ఆత్మనః శరీరే భావాత్ 53

వ్యతిరేకస్తద్భావభావిత్వాన్న తూపలబ్ధివత్ 54

అఙ్గావబద్ధాస్తు న శాఖాసు ప్రతివేదమ్ 55

మన్త్రాదివద్వావిరోధః 56

భూమ్నః క్రతువజ్జ్యాయస్త్వం తథా హి దర్శయతి 57

నానా శబ్దాదిభేదాత్ 58

వికల్పోఽవిశిష్టఫలత్వాత్ 59

కామ్యాస్తు యథాకామం సముచ్చీ

తృతీయాధ్యాస్య తృతీయః పాదః
సమాప్తః

తృతీయాధ్యాయస్య చతుర్థః పాదః

సర్వథాపి తు త ఏవోభయ
లిఙ్గాత్ 34
అనభిభవం చ దర్శయతి 35
అన్తరా చాపి తు తద్దృష్టేః 36
అపి చ స్మర్యతే 37
విశేషానుగ్రహశ్చ 38
అతస్త్వితరజ్జ్యాయో లిఙ్గాచ్చ 39
తద్భూతస్య నాతద్భావో జైమినేరపి
నియమాతద్రూపాభావేభ్యః 40
న చాధికారికమపి
పతనానుమానాత్తదయోగాత్ 41
ఉపపూర్వమపి త్వేకే
భావమశనవత్తదుక్తమ్ 42
బహిస్తూభయథాపి స్మృతేరాచారాచ్చ 43
స్వామినః ఫలశ్రుతేరిత్యాత్రేయః 44
ఆర్త్విజ్యమిత్యౌడులోమిస్తస్మై హి
పరిక్రీయతే 45
శ్రుతేశ్చ 46
సహకార్యన్తరవిధిః పక్షేణ తృతీయం
తద్వతో విధ్యాదివత్ 47
కృత్స్నభావాత్తు గృహిణోపసంహారః 48
మౌనవదితరేషామప్యుపదేశాత్ 49
అనావిష్కుర్వన్నన్వయాత్ 50
ఐహికమప్యప్రస్తుతప్రతిషేధే
తద్దర్శనాత్ 51
ఏవం ముక్తిఫలానియమస్తదవస్థావధృతేస్త
దవస్థావధృతేః 52

తృతీయాధ్యాయస్య చతుర్థపాదః
సమాప్తః

చతుర్థాధాయస్య ప్రథమః పాదః
ఆవృత్తిరసకృదుపదేశాత్ 1
లిఙ్గాచ్చ 2
ఆత్మేతి తూపగచ్ఛన్తి గ్రాహయన్తి చ 3
న ప్రతీకేన హి సః 4
బ్రహ్మదృష్టిరుత్కర్షాత్ 5
ఆదిత్యాదిమతయశ్చాఙ్గ ఉపపత్తేః 6
ఆసీనః సమ్భవాత్ 7
ధ్యానాచ్చ 8
అచలత్వం చాపేక్ష్య 9
స్మరన్తి చ 10
యత్రైకాగ్రతా తత్రావిశేషాత్ 11
ఆప్రాయణాత్తత్రాపి హి దృష్టమ్ 12
తదధిగమ ఉత్తరపూర్వాఘయో
రశ్లేషవినాశౌ తద్వ్యపదేశాత్ 13
ఇతరస్యాప్యేవమసంశ్లేషః పాతే తు 14
అనారబ్ధకార్యే ఏవ తు పూర్వే
తదవధేః 15
అగ్నిహోత్రాది తు
తత్కార్యాయైతద్దర్శనాత్ 16
అతోఽన్యాపి హ్యేకేషాముభయోః 17
యదేవ విద్యయేతి హి 18
భోగేన త్వితరే క్షపయిత్వా సంపద్యతే 19

చతుర్థాధ్యాయే ప్రథమః పాదః
సమాప్తః

సంపద్యావిర్భావః స్వేన శబ్దాత్	1	తన్వభావే సంధ్యవదుపపద్యతే	13
ముక్తః ప్రతిజ్ఞానాత్	2	భావే జాగ్రద్వత్	14
ఆత్మా ప్రకరణాత్	3	ప్రదీపవదావేశస్తథా హి దర్శయతి	15
అవిభాగేనైవ దృష్టత్వాత్	4	స్వాప్యసంపత్త్యోరన్యతరాపేక్ష మావిష్కృతం హి	16
బ్రాహ్మేణ జైమినిరుపన్యాసాదిభ్యః	5	జగద్వ్యాపారవర్జం ప్రకరణాదసన్నిహితత్వాచ్చ	17
చితి తన్మాత్రేణ తదాత్మకత్వాదిత్యౌడులోమిః	6	ప్రత్యక్షోపదేశాదితి చేన్నాధికారికమణ్డలస్థోక్తేః	18
ఏవమప్యుపన్యాసాత్పూర్వం భావాదవిరోధం బాదరాయణః	7	వికారావర్తి చ తథా హి స్థితిమాహ	19
సంకల్పాదేవ తు తచ్ఛ్రుతేః	8	దర్శయతశ్చైవం ప్రత్యక్షానుమానే	20
అత ఏవ చానన్యాధిపతిః	9	భోగమాత్రసామ్యలిఙ్గాచ్చ	21
అభావం బాదరిరాహ హ్యేవమ్	10	అనావృత్తిః శబ్దాదనావృత్తిః శబ్దాత్	
భావం జైమినిర్వికల్పామననాత్	11		
ద్వాదశాహవదుభయవిధం బాదరాయణోఽతః	12		

చతుర్థాధ్యాయస్య చతుర్థః పాదః సమాప్తః

సమాప్తోఽయం బ్రహ్మసూత్రపాఠః

శ్రీ :

అనుబంధం-1

బ్రహ్మసూత్రాల అకారాదివర్ణక్రమసూచి

1. పెద్దఅక్షరాలలో ఉన్నవి అధికరణప్రారంభసూత్రాలు

878 కృతప్రయత్నాపేక్షస్తు
విహితప్రతిషిద్ధావైయర్థ్యాదిభ్యః. 2.3.42

974 కృతాత్యయేఽనుశయవాన్ దృష్టస్మృతిభ్యాం
యథేతమనేవం చ. 3.1.8

597 కృత్స్నప్రసక్తిర్నిరవయవత్వశబ్దకోపో వా. 2.1.26

1375 కృత్స్నభావాత్తు గృహిణోపసంహారః. 3.4.48

743 క్షణికత్వాచ్చ. 2.2.31

404 క్షత్రియత్వగతేశ్చోత్తరత్ర చైత్రరథేన
లిఙ్గాత్. 1.3.35

గ

328 గతిశబ్దాభ్యాం తథా హి దృష్టం లిఙ్గం చ. 1.3.15

125 గతిసామాన్యాత్. 1.1.10

1204 గతేరర్థవత్త్వముభయథాన్యథా హి విరోధః.3.3.29

1297 గుణసాధారణ్యశ్రుతేశ్చ. 3.3.64

841 గుణాద్వా లోకవత్. 2.3.25

227 గుహాంప్రవిష్టావాత్మానౌ హి తద్దర్శనాత్. 1.2.11

113 గౌణశ్చేన్నాత్మశబ్దాత్. 1.1.6

779 గౌణ్యసంభవాత్. 2.3.3

907 గౌణ్యసంభవాత్. 24.2

చ

927 చక్షురాదివత్తు తత్సహశిష్ట్యాదిభ్యః. 2.4.10

450 చమసవదవిశేషాత్. 1.4.8

986 చరణాదితి చేన్నోపలక్షణార్థేతి కార్ష్ణాజినిః. 3.1.9

822 చరాచరవ్యపాశ్రయస్తు స్యాత్తద్వ్యపదేశో
భాక్తస్తద్భావ భావిత్వాత్. 2.3.16

1528 చితితన్మాత్రేణ తదాత్మకత్వాదిత్యౌడులోమిః. 4.4.6

ఛ

1203 ఛన్దత ఉభయావిరోధాత్. 3.3.28

183 ఛన్దోభిధానాన్నేతి చేన్న తథా చేతోర్పణనిగదా
త్తథా హి దర్శనమ్. 1.1.25

జ

477 జగద్వాచిత్వాత్. 1.4.16

1540 జగద్వ్యాపారవర్జం ప్రకరణాదసంనిహితత్వాచ్చ.4.4.17

35 జన్మాద్యస్య యతః. 1.1.2

482 జీవముఖ్యప్రాణలిఙ్గాన్నేతి
చేత్తద్వ్యాఖ్యాతమ్. 1.4.17

199 జీవముఖ్యప్రాణలిఙ్గాన్నేతి చేన్నోపాసాత్రై
విధ్యాదాశ్రితత్వాదిహ తద్యోగాత్. 1.1.31

438 జ్ఞేయత్వావచనాచ్చ. 1.4.4

830 జ్ఞోఽత ఏవ. 2.3.18

934 జ్యోతిరాద్యధిష్ఠానం తు తదామననాత్.2.4.14

452 జ్యోతిరుపక్రమా తు తథాహ్యధీయత ఏకే. 1.4.9

414 జ్యోతిర్దర్శనాత్. 1.3.40

172 జ్యోతిశ్చరణాభిధానాత్. 1.1.24

390 జ్యోతిషి భావాచ్చ. 1.3.12

466 జ్యోతిషైకేషామసత్యన్నే. 1.4.13

త

939 తఇన్ద్రియాణి తద్వ్యపదేశాదన్యత్ర శ్రేష్ఠాత్. 2.4.17

1306 తచ్ఛ్రుతేః. 3.4.4

1489 తడితోఽధివరుణః సంబన్ధాత్. 4.3.3

53 తత్తు సమన్వయాత్. 1.1.4

910 తత్పూర్వకత్వాద్వాచః. 2.4.4

909 తత్ప్రాక్శ్రుతేశ్చ. 2.4.3

993 తత్రాపి చ తద్వ్యాపారాదవిరోధః. 3.1.16

844 తథా చ దర్శయతి. 2.3.27

1337 తథా చైకవాక్యతోపబన్ధాత్. 3.4.24

1099 తథాన్యప్రతిషేధాత్. 3.2.36

903 తథా ప్రాణాః. 2.4.1

ద

న

ప

భ

970 భాక్తంవాఽనాత్మవిత్త్వాత్తథా హి దర్శయతి. 3.1.7

1534 భావం జైమినిర్వికల్పామననాత్. 4.4.11

392 భావం తు బాదరాయణోఽస్తి హి. 1.3.33

1335 భావశబ్దాచ్చ. 3.4.22

570 భావే చోపలబ్ధేః. 2.1.15

1536 భావే జాగ్రద్వత్. 4.4.14

188 భూతాదిపాదవ్యపదేశోపపత్తేశ్చైవమ్. 1.1.26

1455 భూతేషు తచ్ఛ్రుతేః. 4.2.5

300 భూమా సంప్రసాదాదధ్యుపదేశాత్. 1.3.8

1283 భూమ్నః క్రతువజ్జ్యాయస్త్వం తథా హి
దర్శయతి. 3.3.57

139 భేదవ్యపదేశాచ్చ. 1.1.17

160 భేదవ్యపదేశాచ్చాన్యః. 1.1.21

295 భేదవ్యపదేశాత్. 1.3.5

941 భేదశ్రుతేః. 2.4.18

1114 భేదాన్నేతి చేన్నైకస్యామపి. 3.3.2

552 భోక్త్రాపత్తేరవిభాగశ్చేత్స్యాల్లోకవత్. 2.1.13

1544 భోగమాత్రసామ్యలిఙ్గాచ్చ. 4.4.21

1445 భోగేన త్వితరే క్షపయిత్వా సంపద్యతే. 4.1.19

మ

388 మధ్వాదిష్వసంభవాదనధికారం జైమినిః. 1.3.31

884 మన్త్రవర్ణాచ్చ. 2.3.44

1281 మన్త్రాదివద్వావిరోధః. 3.3 56

649 మహద్దీర్ఘవద్వాహ్రస్వపరిమణ్డలాభ్యామ్. 2.2.17

449 మహద్వచ్చ. 1.4.7

950 మాంసాది భౌమం యథాశబ్దమితర
యోశ్చ. 2.4.21

138 మాన్త్రవర్ణికమేవ చ గీయతే. 1.1.15

1015 మాయామాత్రం తు
కార్త్స్న్యేనానభివ్యక్తస్వరూపత్వాత్. 3.2.3

1523 ముక్తః ప్రతిజ్ఞానాత్. 4.4.2

292 ముక్తోపసృప్యవ్యపదేశాత్. 1.3.2

1042 ముగ్ధేఽర్ధసంపత్తిః పరిశేషాత్. 3.2.10

1376 మౌనవదితరేషామప్యుపదేశాత్. 3.4.49

య

1423 యత్రైకాగ్రతా తత్రావిశేషాత్. 4.1.11

865 యథా చ తక్షోభథా. 2.3.40

587 యథా చ ప్రాణాది. 2.1.20

1440 యదేవ విద్యయేతి హి. 4.1.18

1211 యావదధికారమవస్థితిరాధికారికాణామ్. 3.3.32

851 యావదాత్మభావిత్వాచ్చ న దోషస్తద్దర్శనాత్. 2.3.30

793 యావద్వికారం తు విభాగో లోకవత్. 2.3.7

575 యుక్తేః శబ్దాన్తరాచ్చ. 2.1.18

1480 యోగినః ప్రతిచ స్మర్యతే స్మార్తే చైతే. 4.2.21

508 యోనిశ్చ హి గీయతే. 1.4.27

1010 యోనేః శరీరమ్. 3.1.27

ర

620 రచనానుపపత్తేశ్చ నానుమానమ్. 2.2.1

1476 రశ్మ్యనుసారీ. 4.2.18

673 రూపాదిమత్త్వాచ్చవిపర్యయో దర్శనాత్. 2.2.15

264 రూపోపన్యాసాచ్చ. 1.2.23

1009 రేతఃసిగ్యోఽథ. 3.1.26

ల

1256 లిఙ్గభూయస్త్వాద్ధి బలీయస్తదపి. 3.3.44

1390 లిఙ్గాచ్చ. 4.1.2

610 లోకవత్తు లీలాకైవల్యమ్. 2.1.33

వ

శ

హ

ఆ యా అధ్యాయాలలోను పా లోను ఉన్న సూత్రాల సంఖ్య

అధ్యాయం	1. పాదం	2. పాదం	3 ం	4. పాదం	అధ్యాయంలో మొత్తం
1.	31	32		28	134
2.	37	45		22	157
3.	27	41		52	186
4.	19	21		22	78
					555

ఆ యా అధ్యాయా ధికరణాల సంఖ్య

అధ్యాయం	1.పాదం	2.పాదం	3 ం	4.పాదం	అధ్యాయంలో మొత్తం
1.	11	7		8	39
2.	13	8		9	47
3.	6	8		17	67
4.	14	11		7	38
					191

నాలుగు అధ్యాయాలలోను అధికరణప్రధా రాలు - 191

నాలుగు అధ్యాయాలలోను ఇతర సూత్రాల - 364